

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział 1. Nadzór nad bankami	17
1.1. Sieć bezpieczeństwa – regulacje i instytucje nadzorcze	19
1.1.1. Sieć bezpieczeństwa – definicja i istota	19
1.1.2. Architektura instytucjonalna sieci bezpieczeństwa	21
1.1.3. Regulacje bankowe	25
1.2. Prywatny monitoring (dyscyplina rynkowa)	31
1.3. Samoregulacja sektora bankowego	33
1.4. Samoregulacja w polskim sektorze bankowym – wyniki badania ankietowego	38
1.5. Podsumowanie	41
Rozdział 2. Władztwo korporacyjne w bankowości	45
2.1. Definicja i zakres <i>corporate governance</i>	45
2.1.1. Definicja i istota <i>corporate governance</i>	45
2.1.2. Teorie władztwa korporacyjnego	48
2.1.3. Mechanizmy i instytucje władztwa korporacyjnego	50
2.2. Specyfika władztwa korporacyjnego w bankach	52
2.2.1. Odmienny charakter banków	52
2.2.2. Obszary nieefektywności władztwa korporacyjnego w bankach	57
2.3. Modele władztwa korporacyjnego	59
2.3.1. Klasyfikacja modeli władztwa korporacyjnego	59
2.3.2. Holistyczny model władztwa korporacyjnego w bankach	69
2.4. Podsumowanie	74
Rozdział 3. Dobre praktyki władztwa korporacyjnego	77
3.1. Istota kodeksów władztwa korporacyjnego	77
3.2. Zbiory dobrych praktyk	82
3.2.1. Dobre praktyki spółek notowanych na GPW w Warszawie	82
3.2.2. Bazylejskie dobre praktyki władztwa korporacyjnego	84
3.2.3. Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych przez KNF	85
3.3. Wypełnienie przez polskie banki dobrych praktyk władztwa korporacyjnego	88
3.3.1. Dobre praktyki spółek notowanych na GPW w Warszawie	88
3.3.2. Bazylejskie dobre praktyki władztwa korporacyjnego	93
3.4. Podsumowanie	112
Rozdział 4. Interesariusze i cele strategiczne banków	113
4.1. Misja banku, wyznawane wartości	113
4.2. Cele działania banków	122
4.3. Odpowiedzialność banku wobec interesariuszy	124
4.3.1. Wymiary odpowiedzialności banku	124
4.3.2. Interesariusze banku	126

4.4. Cele działania i interesariusze polskich banków – wyniki badań ankietowych	129
4.4.1. Cele działania	129
4.4.2. Interesariusze	137
4.5. Podsumowanie	148
Rozdział 5. Właściciele banków	151
5.1. Problematyka własności w kontekście władztwa korporacyjnego	151
5.1.1. Typy właścicieli	151
5.1.2. Rozdzielność własności i kontroli	152
5.1.3. Prawa i obowiązki właścicieli	156
5.1.4. Odpowiedzialność właścicieli banków za kryzys finansowy	159
5.2. Efektywność struktury właścicielskiej	161
5.3. Inwestorzy instytucjonalni	165
5.4. Zaangażowanie właścicieli	168
5.5. Struktura właścicielska polskich banków	173
5.5.2. Banki komercyjne	177
5.6. Podsumowanie	185
Rozdział 6. Rada nadzorcza banku	187
6.1. Rola, zadania i odpowiedzialność rady nadzorczej	187
6.1.1. Znaczenie i kompetencje rady	187
6.1.2. Nieskuteczność i nieefektywność pracy rady nadzorczej	193
6.2. Skład, organizacja i zasady funkcjonowania rady nadzorczej	194
6.2.1. Wielkość i skład rady	194
6.2.2. Organizacja i zasady funkcjonowania rady	199
6.3. Ocena i samoocena pracy rady nadzorczej	202
6.4. Rady nadzorcze polskich banków	204
6.4.1. Rola, zadania i zakres odpowiedzialności rad nadzorczych	204
6.4.2. Wielkość i skład rad	208
6.4.3. Praca rad nadzorczych i komitetów	213
6.4.4. Wynagrodzenie członków rad nadzorczych	216
6.4.5. Rady nadzorcze – podstawowe zależności	217
6.5. Podsumowanie	219
Rozdział 7. Zarząd	221
7.1. Rola, zadania i odpowiedzialność zarządu	221
7.2. Wynagrodzenia członków zarządu	229
7.2.1. Instrumenty i zasady wynagradzania kierownictwa	229
7.2.2. Problemy związane z wynagradzaniem menedżerów bankowych	230
7.2.3. Rekomendacje nadzorcze odnoszące się do wynagradzania kierownictwa	232
7.2.4. Kształtowanie modelu wynagradzania zarządów banków	236
7.3. Zarządy polskich banków	239
7.3.1. Skład zarządu	239
7.3.2. Wynagrodzenia zarządu	242
7.3.3. Zarządy – podstawowe zależności	248
7.4. Podsumowanie	251
Rozdział 8. Zarządzanie ryzykiem bankowym w systemie władztwa korporacyjnego banku	253
8.1. Ryzyko w działalności bankowej	253
8.1.1. Zarządzanie ryzykiem w banku	253

8.1.2. Apetyt na ryzyko i tolerancja ryzyka	257
8.1.3. Ujawnienia na temat ryzyka i adekwatności kapitałowej	260
8.2. System zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej w bankach – wytyczne nadzorcze i dobre praktyki władztwa korporacyjnego	262
8.2.1. System zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej	262
8.2.2. Identyfikacja słabości systemów zarządzania ryzykiem w bankach i sformułowanie dobrych praktyk władztwa korporacyjnego	270
8.3. Systemy zarządzania ryzykiem w polskich bankach	274
8.3.1. Organizacja systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej ...	275
8.3.2. Apetyt na ryzyko	280
8.3.3. Pomiar ryzyka	283
8.3.4. Jakość sprawozdawczości na temat ryzyka	291
8.4. Podsumowanie	297
Rozdział 9. Przejrzystość banków umożliwiająca sprawowanie kontroli	299
9.1. Przejrzystość banków (publiczne ujawnianie informacji)	299
9.1.1. Przejrzystość jako wymóg władztwa korporacyjnego	299
9.1.2. Transparentność banków	300
9.1.3. Problemy dotyczące transparentności banków	305
9.2. Wymogi informacyjne banków	307
9.2.1. Wymogi prawne – wyznacznik minimalnego zakresu ujawnień	307
9.2.2. Polityka informacyjna banku	310
9.3. Jakość i wiarygodność sprawozdań	314
9.3.1. Cechy jakościowe sprawozdań	314
9.3.2. Odpowiedzialność zarządu i rady nadzorczej za zapewnienie wiarygodności sprawozdań finansowych	316
9.3.3. Transparentność a władztwo korporacyjne	318
9.4. Przejrzystość i jakość sprawozdań polskich banków	319
9.4.1. Przejrzystość banków w ich opinii	319
9.4.2. Sprawozdanie finansowe	321
9.4.3. Sprawozdanie z działalności	325
9.4.4. Pozostałe raporty	329
9.5. Podsumowanie	330
Rozdział 10. Audytor	333
10.1. Rola audytu we wspieraniu władztwa korporacyjnego	333
10.1.1. „Strażnicy”	333
10.1.2. Funkcje audytora	335
10.1.3. Niezależność biegłego rewidenta i brak konfliktu interesów	337
10.2. Współpraca biegłego rewidenta z bankiem i nadzorem bankowym	340
10.2.1. Współpraca z zarządem banku	340
10.2.2. Współpraca z radą nadzorczą banku	340
10.2.3. Współpraca z audytorem wewnętrznym	341
10.2.4. Współpraca z nadzorem bankowym	342
10.3. Ocena biegłego rewidenta	343
10.3.1. Ocena dokonywana przez radę nadzorczą banku	344
10.3.2. Ocena nadzorcza	345
10.4. Empiryczne zależności między rewizją finansową a władztwem korporacyjnym ...	347
10.5. Audytorzy polskich banków	350
10.6. Podsumowanie	357

Rozdział 11. Jakość władztwa korporacyjnego	359
11.1. Pomiar jakości <i>corporate governance</i>	359
11.1.1. Dobre władztwo korporacyjne	359
11.1.2. Indeksy władztwa korporacyjnego	365
11.1.3. Praktyki władztwa korporacyjnego a wyniki ekonomiczne – przegląd badań	369
11.2. Ocena wyników banków z perspektywy interesariuszy	376
11.2.1. Metody pomiaru dokonań banku	376
11.2.2. Wyniki badanych banków	384
11.3. Systemy władztwa korporacyjnego a wyniki finansowe polskich banków	400
11.3.1. Pomiar jakości władztwa i pomiar wyników banków	400
11.3.2. Wyniki banków uczestniczących w badaniu ankietowym	400
11.3.3. Wyniki banków giełdowych	420
11.4. Podsumowanie	424
Zakończenie	429
Załączniki	437
Bibliografia	507
Wykaz skrótów	551
Spis rysunków	553
Spis tabel	557